

Юлія Вікторівна СИНЯВІНА

кандидат економічних наук,
доцент кафедри економічної кібернетики,
Харківський національний аграрний університет імені В. В. Докучаєва
E-mail: jusin@rambler.ru

**АНАЛІЗ УКРАЇНСЬКОГО РИНКУ ІНФОРМАЦІЙНИХ СИСТЕМ
БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ**

Синявіна, Ю. В. Аналіз українського ринку інформаційних систем бухгалтерського обліку [Текст] / Юлія Вікторівна Синявіна // Економічний аналіз : зб. наук. праць / Тернопільський національний економічний університет; редкол. : В. А. Дерій (голов. ред.) та ін. – Тернопіль : Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету “Економічна думка”, 2015. – Том 21. – № 2. – С. 305-308. – ISSN 1993-0259.

Анотація

Вступ. Використання інформаційних систем у бухгалтерському обліку повинне привести до підвищення ефективності діяльності підприємства. Вдало підібране програмне забезпечення забезпечує максимальну ефективність управління підприємством загалом та системи бухгалтерського обліку зокрема.

Мета. Визначити особливості інформаційних систем бухгалтерського обліку, представлених на ринку програмного забезпечення України, для обґрунтування необхідності їх використання на підприємствах.

Метод (методологія). У роботі використовувались методи порівняння, аналізу і синтезу, узагальнення.

Результати. Практичні результати, отримані в процесі дослідження, вирішують завдання щодо обґрунтування необхідності застосування комплексних автоматизованих інформаційних систем для управління підприємством.

Ключові слова: програмне забезпечення; програмний продукт; інформаційні системи.

Julia Viktorivna SYNYAVINA

PhD in Economics,
Associate Professor,
Department of Economic Cybernetics,
Kharkiv National Agrarian University named after V. V. Dokuchaev
E-mail: jusin@rambler.ru

THE ANALYSIS OF THE UKRAINIAN MARKET INFORMATION ACCOUNTING SYSTEMS

Abstract

Introduction. The use of information systems in accounting should lead to improved performance of the company. Successful software maximizes business management in general and accounting in particular.

Goal. Identify features of accounting information systems on the market software Ukraine, to justify the necessity of enterprises.

The method (methodology). We used methods of comparison, analysis and synthesis, generalization.

Results. Practical results obtained in the study, solve the problem of the rationale for the use of complex automated information systems for management.

Keywords: software; software product; information systems.

JEL classification: M41

Вступ

Сьогодні очевидно, що економіка країни диктує свої умови для розвитку й роботи українських підприємств. Для вітчизняного бізнесу актуальними залишаються питання впровадження в господарську практику інформаційних технологій і програмних систем для автоматизації основної підприємницької діяльності, що приносить прибуток. Від правильної оцінки ситуації залежить майбутнє, прибутковість, стратегія розвитку підприємства загалом.

Особливо актуальними є розробка та впровадження інформаційних систем бухгалтерського обліку, що сприяють покращенню процесу обробки інформації та дозволяють проводити ефективний моніторинг діяльності підприємства.

На сучасному етапі розвитку економіки користь від інформаційних технологій є безсумнівною, однак, незважаючи на це, існує ще досить багато проблем по автоматизації діяльності підприємств і їхніх облікових підрозділів. Так майже на 15 % підприємств України бухгалтерський облік неавтоматизований взагалі або автоматизовані лише окремі його ділянки. Проблема створення й впровадження інформаційних систем на підприємстві залишається однією із найбільш складних в Україні. Впровадження інформаційної системи передбачає серйозну попередню роботу з реорганізації й відмову від застарілих стереотипів. Оскільки бухгалтерський облік є важливою інформаційною підсистемою управління, його автоматизація стала об'єктивною необхідністю.

Вагомий внесок у дослідження питань щодо застосування інформаційних систем і технологій у бухгалтерському обліку зробили такі вітчизняні вчені: Бутинець Ф. Ф., Загородній А. Г., Заремба О. А., Івахненко С. В., Писаревська Т. А., Шквір В. Д. та інші.

Відкритим питанням, що потребує належної уваги, залишається формування методів і принципів автоматизації облікової роботи на вітчизняних підприємствах [1]. Крім того, однією з найпоширеніших проблем є вибір програмного забезпечення, яке б найбільш повно розкривало інформацію, сформовану за даними бухгалтерського обліку.

Мета статті

Метою статті є аналіз сучасного стану впровадження інформаційних систем і технологій бухгалтерського обліку на підприємствах. Розкриття практичних аспектів функціонування програмних продуктів, репрезентованих на українському ринку програмного забезпечення, що відповідають основним функціональним обліковим вимогам, мають можливість проводити облікову, аналітичну, контролюючу роботу, враховуючи специфічні риси підприємств.

Виклад основного матеріалу

Комплексна автоматизація бухгалтерського обліку, яка забезпечує повну обробку всієї облікової інформації, первинний економічний аналіз за окремими показниками, ефективно планування майбутніх податкових виплат, підвищує інформаційні можливості підприємства. Крім того, ведення бухгалтерського обліку за допомогою комп'ютерних систем надає можливість заощадити один з найважливіших ресурсів – час, який можна використовувати для прийняття рішень, для більш поглибленого аналізу господарської діяльності підприємства, планування й прогнозування.

Досвід підприємств, які успішно використовують інформаційні системи, показує, що завдяки їхньому впровадженню скорочуються складські запаси підприємства (у середньому на 21,5 %), підвищується продуктивність праці (на 17,5 %), збільшується кількість своєчасно виконаних замовлень (на 14,5 %) [2].

Можливості бухгалтерських програм можуть слугувати критерієм для якісних оцінок і вибору для застосування підприємствами. До цих критеріїв потрібно віднести можливість програмного забезпечення – інформаційної бази:

- вести синтетичний і аналітичний облік активів, капіталу, зобов'язань із елементами управлінського обліку;
- формувати фінансову, податкову, статистичну звітність;
- надавати іншу довідкову інформацію для потреб ведення господарської діяльності;
- на базі цих можливостей проводити автоматизований аналіз-прогноз і контроль за діяльністю підприємства. Крім того, програмне забезпечення повинне задовольняти відповідні технічні, комерційні й ергономічні потреби.

Сьогодні будь-яка облікова система не просто інструмент формування звітності. Це джерело інформації, аналіз якої дозволяє керівнику підприємства відстежувати тенденції і приймати обґрунтовані управлінські рішення. Тому коло користувачів облікової системи з часом розширюється:

Ринок інформаційних систем репрезентований великою кількістю бухгалтерських програм. Кожне підприємство вибирає певний програмний продукт відповідно до власної структури та особливостей господарської діяльності.

Для того, щоб не помилитись у виборі програми, необхідно зробити порівняльний аналіз тих, які є на ринку. Необхідно звернути увагу на такі програмні продукти, що найбільш адаптовані до української системи ведення обліку: «1С: Підприємство» – 7 і 8 версія; «Акцент-бухгалтерія»; «Парус-Підприємство»; «Бест Звіт Плюс». «1С: Бухгалтерія для України» та «Галактика», адже саме на них спостерігається нині найбільший попит на ринку інформаційних ресурсів.

Інформаційні системи «1С: Підприємство» та «1С: Бухгалтерія» – це універсальні програми масового призначення для автоматизації бухгалтерського обліку, яка мають певні характерні риси і можуть використовуватися на підприємствах різних напрямів діяльності й форм власності [3].

Система «Галактика» – комплексна система автоматизації управління підприємством. Система має широкі функціональні можливості і є основою єдиного інформаційного простору підприємства. Система орієнтована на автоматизацію вирішення завдань, що виникають на всіх стадіях управлінського циклу.

Бухгалтерський контур підтримує автоматизацію всього комплексу завдань бухгалтерського обліку, в тому числі в територіально розподілених компаніях, холдингах, на підприємствах різних галузей і масштабів діяльності, дозволяє вести бухгалтерський облік відповідно до економічного законодавства [4].

Серед нових програмних продуктів заслугове уваги система «Нова бухгалтерія» v.2.04 для WINDOWS. Це мережевий комплекс бухгалтерських програм, що підтримує звичний для бухгалтера стиль і темп роботи відповідно до нових бухгалтерських, податкових і фінансових стандартів.

Можливості системи такі: обмін інформацією із системою електронних платежів «Клієнт-Банк»; одержання інформації на рівні проведення у баланс підприємства із зовнішніх систем з формуванням вихідних форм у вигляді RTF-файлів; розмежування прав доступу до інформації й адміністрування користувачів; виведення необхідної інформації у вигляді таблиць Microsoft Excel.

Комплекс має простий інтерфейс із можливістю налаштування кожним користувачем «під себе» панелі інструментів (найбільше часто застосовувані режими). Основною перевагою є можливість візуалізації результатів бухгалтерської діяльності. Кожна із програм – завершена система, що може функціонувати самостійно або в складі єдиного комплексу. Всі системи є мультимовними й мультирегіональними. Функціонально «Нова бухгалтерія» v.2.04 для WINDOWS складається із систем «КАСА і БАНК», «ГОЛОВНА КНИГА», «ЗАПЛАТА», а також «ОБЛІК МТЦ» [5].

Однак, треба враховувати той факт, що вищезазначені програмні продукти розроблені російськими компаніями і лише частково адаптовані для України. Крім того, бюджет, який виділяється на впровадження бухгалтерських систем обліку на підприємствах, обмежений і не дозволяє придбати таке коштовне програмне забезпечення. Вирішення проблеми стає впровадження вітчизняних програм.

Автоматизована система управління підприємством «ДЕБЕТ Плюс» надає великі можливості для ведення бухгалтерського, оперативного і податкового обліку на виробничих і переробних підприємствах різних галузей промисловості України.

Система «ДЕБЕТ Плюс» розроблялася в Україні. Тому вона максимально пристосована для роботи підприємств в умовах постійної зміни законодавчого поля. Використання такої інтегрованої системи підвищує оперативність, точність і якість одержуваної інформації, а також зменшує сукупні витрати на впровадження і підтримку в актуальному стані систем обліку та оперативного управління підприємством.

Інформація в програмі зберігається у вигляді документів. Усю інформацію можна умовно поділити на первинну (первинні документи, початкові залишки, проведення та довідники), розрахункову (вихідні документи) і керуючу (параметри системи).

Крім того, інформацію можна класифікувати за сферою дії:

- загальносистемна інформація – використовується всіма підсистемами комплексу і слугує для взаємозв'язку інформації всіх підсистем в єдине ціле;
- інформація поточної підсистеми – використовується тільки поточною підсистемою і слугує для забезпечення взаємозв'язку інформації всередині конкретної підсистеми.

Функціональне ядро системи розроблене з використанням сучасних інтернет-технологій. Воно може бути розширене засобами стандартних мов програмування (HTML, JavaScript, VBScript, Java тощо).

Система управління підприємством «ДЕБЕТ Плюс» має модульну структуру, що дає можливість замовнику підібрати оптимальний комплект поставки, з функціональністю, що відповідає потребам підприємства.

Уся інформація в системі зберігається у вигляді первинних документів, проведення, довідників і початкових залишків. Система «ДЕБЕТ Плюс» побудована за модульним принципом: для ведення бухгалтерського, управлінського, банківського, касового обліку, обліку заробітної плати і кадрів використовуються модулі (підсистеми), що автоматизують ведення відповідного розділу обліку. Стандартна базова конфігурація «Дебет Плюс v12» містить 11 підсистем:

1. Зведення бухгалтерського балансу;
2. Облік банківських операцій;
3. Облік касових операцій;
4. Облік товарно-матеріальних цінностей (склад, торгівля, виробництво);
5. Облік основних засобів;
6. Облік заробітної плати;
7. Облік кадрів;
8. Управлінський облік;
9. CRM (Взаємодія з клієнтами);
10. Автотранспорт (облік транспортних засобів, затрат ПММ, ведення шляхових листів);
11. Адміністратор комплексу.

Система дає можливість розгорнутого контролю та аналізу структури витратної частини бюджету, має до 3-х розрізів аналітичного обліку [6].

Для проведення нарад, презентацій і підготовки звітності незамінною є можливість системи генерувати звіти у форматі Microsoft Excel та Microsoft Word з професійно оформленими таблицями й кольоровими інформативними діаграмами.

За необхідності, система може бути інтегрована з тими програмними засобами, до яких звик користувач (наприклад, з програмним забезпеченням, що управляє технологічними процесами або здійснює білінг).

Система «ДЕБЕТ Плюс» дає можливість користувачеві самостійно обрати найбільш зручний і ефективний для нього стиль роботи з системою. При потребі, функціональні можливості й коло вирішуваних системою завдань можуть бути розширені.

Основною перевагою вітчизняного програмного продукту є те, що «ДЕБЕТ Плюс» – безкоштовний додаток, який завантажується з офіційного сайту розробника <http://www.debet.kiev.ua>. Система є повнофункціональним програмним комплексом, що забезпечує всю необхідну функціональність для ведення обліку на підприємствах малого та середнього бізнесу і може стати безкоштовною альтернативою бухгалтерії 1С. Установивши безкоштовну систему управління підприємством «ДЕБЕТ Плюс», підприємець заощадить кошти на автоматизацію діяльності своєї організації й позбудеться непотрібних хвилювань і проблем, пов'язаних з перевітками порушення авторських прав.

Висновки

Автоматизація системи бухгалтерського обліку дозволяє істотно полегшити працю бухгалтера, позбутися від рутинної роботи, підвищує оперативність та точність облікової інформації, дозволяє звернути більшу увагу на проведення економічного і фінансового аналізу роботи підприємства та пошуку резервів щодо підвищення ефективності цієї роботи. Саме тому підприємствам необхідно визначитися з вибором програмного забезпечення, яке було здатне задовільнити всі потреби обліку підприємства і водночас було досить економним і не потребувало великих витрат на його придбання, а також не вимагало від бухгалтера специфічних навичок програмування. Тільки за умови вибору можна максимізувати ефективність та ведення облікової діяльності, що, безумовно, є необхідним кроком на шляху до розвитку підприємства.

На внутрішньому ринку програмного забезпечення пропонується значна кількість бухгалтерських програм, але, на нашу думку, найбільш ефективним буде використання системи управління підприємством «ДЕБЕТ Плюс», бо вона є самодостатньою для ведення бізнесу, безкоштовною та розробленою в Україні, тому максимально пристосованою для роботи підприємств в умовах постійної зміни законодавчого поля.

Список літератури

1. Павелчак-Данилюк, О. Обґрунтування програмного забезпечення для автоматизації бухгалтерського обліку на підприємствах / О. Павелчак-Данилюк // Вісник ТНТУ. – 2014. – Том 73. – № 1. – С.209-218.
2. Шквір, В. Д. Інформаційні системи і технології в обліку [Текст] : навчальний посібник / В. Д. Шквір, А. Г. Завгородній, О. С. Височан. – К. : Знання, 2006. – 439 с.
3. Програмний продукт «Галактика» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.galaktika.ua/klienty-v-ukraine>.
4. Програмний продукт «1С:Підприємство» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.1c.ru/ukraina>.
5. Програмний продукт «Нова бухгалтерія» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.straf.kiev.ua>.
6. Система управління підприємством «ДЕБЕТ Плюс» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.debet.kiev.ua>.

References

1. Pavelchak-Danyliuk, O. (2014). Obgruntuvannya prohramnoho zabezpechennia dlia avtomatyzatsii bukhhalterskoho obliku na pidpriemstvakh. Visnyk TNTU, 73(1), 209-218.
2. Shkvir, V. D., Zavorodnii, A. H. & Vysochan, O. S. (2006). Informatsiini systemy i tekhnolohii v obliku. Kyiv : Znannia.
3. Prohramnyi produkt «Halaktyka». (2015). Retrieved from: <http://www.galaktika.ua/klienty-v-ukraine>.
4. Prohramnyi produkt «1S:Pidpriemstvo». (2015). Retrieved from: <http://www.1c.ru/ukraina>.
5. Prohramnyi produkt «Nova bukhhalteriiia». (2015). Retrieved from: <http://www.straf.kiev.ua>.
6. Systema upravlinnia pidpriemstvom «DEBET Plus». (2015). Retrieved from: <http://www.debet.kiev.ua>.

Стаття надійшла до редакції 11.11.2015 р.